

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 70 0 Dn 010163 24 Spp
Sarajevo, 16.09.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu advokata Azura Prnjavorca iz Tuzle za rješavanje spornog pravnog pitanja od 09.04.2024. godine na osnovu odredbe člana 61. Zakona o parničnom postupku F BiH¹, te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta², na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 16.09.2024. godine donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev advokata Azura Prnjavorca iz Tuzle za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-DN-2-010 019, koje glasi:

„Da li za upis u zemljišne knjige zabilježbe činjenice postojanja braka član 2. Zakona o zemljišnim knjigama FBiH da je nekretnina stečena za vrijeme postojanja braka potrebna saglasnost bračnog partnera u pismenoj formi?“

Obrazloženje

Dopisom od 09.04.2024. godine, koji je zaprimljen u ovom sudu dana 08.07.2024. godine, advokat Azur Prnjavorac, je podnio zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-24-010 019 u kojem je taj sud odlučio rješenjem broj 065-0-24-010 019 od 26.03.2024. godine.

Podnositelj zahtjeva je u obrazloženju naveo kratak prikaz utvrđenog činjeničnog stanja iz kojeg proizilazi da je kao punomoćnik Z.G. podnio više prijedloga za zabilježbu postojanja braka u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Sarajevu jer je upisani bračni partner ništavim pravnim poslovima već prenio nekretnine koje su stečene za vrijeme trajanja braka, Navodi da je Općinski sud u Sarajevu, zemljišnoknjižni ured, donio više rješenja kojima odbija upis zabilježbe postojanja braka u zemljišnim knjigama, jer po mišljenju tog suda, a za razliku od drugih sudova u BiH, bračni partner mora pribaviti od upisanog bračnog partnera notarski ovjerenu izjavu da je saglasan da se izvrši zabilježba u zemljišnim knjigama. Predlagatelj uz prijedlog dostavlja rješenje Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-24-010 019 od 26.03.2024. godine kojim je odbijen je zahtjev predlagateljice Z.G., koju zastupa punomoćnik Azur Prnjavorac, advokat iz Tuzle za zabilježbu postojanja izvoda iz matične knjige vjenčanih na nekretnini upisanoj u zk ul. br. 774 k.o. Š.. zbog postojanja smetnji koja sprječavaju upis jer uz prijedlog nije dostavljena saglasnost osobe koja je u vrijeme podnošenja zahtjeva upisana u

¹ „Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14

zemljišnu knjigu kao nosilac prava vlasništva ili nekog drugog stvarnog prava koje se prenosi, mijenja, ograničava ili briše iz člana 41. stav 1. Zakona o zemljišnim knjigama.³

Izlažući vlastito tumačenje u vezi spornog pravnog pitanja, podnositelj zahtjeva smatra da ovakav način odlučivanja Općinskog suda u Sarajevu nije zakonit, a posljedica je da je bračnom partneru (bivšem) otežan postupak ostvarenja prava na imovinu te da notarski obrađena tabularna izjava o saglasnosti upisanog bračnog partnera nije potrebna za zabilježbu trajanja braka niti je razumno očekivati da bračni partner može dobiti takvu saglasnost u situaciji kada brak faktički više ne postoji, a ovakav zahtjev suda dovodi u nepovoljan položaj preko 100.000 bračnih partnera u Federaciji-Kantonu Sarajevo jer drugi sudovi u Bosni i Hercegovini provode zabilježbu upisa postojanja braka.

Smatra da je rješavanje ovog pravnog pitanja značajno za pravilu primjenu odredbe člana 2. Zakona o zemljišnim knjigama⁴ zbog uticaja na imovinska prava bračnih partnera i ravnopravnost spolova te zbog značaja načela povjerenja u zemljišne knjige jer se trećim osobama daje mogućnost da iz javnog registra nekretnina saznaju o činjenici postojanja braka u vezi sa tim nekretninama.

Odredbom člana 61.a stav 1. ZPP propisano je:

„Ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja“.

Odredbom člana 61.b ZPP je propisano da zahtjev iz člana 61.a stav 1. ovog Zakona treba da sadrži kratak prikaz utvrđenog stanja u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja, pri čemu će sud uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja.

Prema citiranoj odredbi člana 61.a stav 1. ZPP podnositelj zahtjeva jedino može biti prvostepeni sud pred kojim se vodi postupak, a u konkretnom predmetu je to Općinski sud u Sarajevu koji je ovlašten po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke podnijeti zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja. Međutim, taj prvostepeni sud nije podnio zahtjev, nego je ovom sudu proslijedio prijedlog advokata Azura Prnjavorca za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Pored toga, rješavanje spornog pravnog pitanja mora se pokrenuti prije nego što se pred prvostepenim sudom donese odluka o predmetu postupka. Navedena procesna pretpostavka u konkretnom slučaju nije ispunjena, jer je pravno pitanje primjene zakonske odredbe povodom koje je zahtjev podnesen, prvostepeni sud već riješio u postupku donošenjem meritornog rješenja.

Kako zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja nije podnesen od strane prvostepenog suda za rješavanje pitanja o kojem taj sud nije donio odluku o predmetu postupka

³ Službene novine FBiH br. 58/02, 19/03, 54/04 i 32/19.

⁴ Službene novine FBiH br. 58/02, 19/03, 54/04 i 32/19

u skladu sa odredbama člana 61.a stav 1. ZPP, Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH je na sjednici održanoj dana 16.09.2023. godine, primjenom člana 61.c. stav 1. ZPP, odbacilo zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Radenko Blagojević, s.r.